

การจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขของประเทศเยอรมนี (Dog tax in Germany)*

อรอร กฤษณะทรัพย์**

บทนำ

ภาษีถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญรูปแบบหนึ่งสำหรับการแสวงหารายได้ให้แก่ภาครัฐ ในขณะที่เดียวกันภาครัฐสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพลเมืองในรัฐด้วยกลไกทางภาษี เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เอื้ออำนวยแก่รัฐมากขึ้น การจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขของประเทศเยอรมนีนั้นนับว่าเป็นตัวอย่างที่สำคัญที่รัฐต้องการควบคุมปริมาณสัตว์เลี้ยงภายในประเทศของตน และเพื่อเป็นการชดเชยรายได้ที่รัฐต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการด้านความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ เนื่องจากสุนัขมักทิ้งสิ่งปฏิกูลไว้ตามทางสาธารณะ การจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขนั้นจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ทำให้ภาครัฐสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาสาธารณะและเป็นภาษีอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐได้อีกด้วย

สาระสำคัญ

การจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขนั้นมีมาอย่างยาวนานในทวีปยุโรป การเลี้ยงสุนัขและแมวพบได้อย่างแพร่หลายในชนชั้นกลางและบรรดาเจ้าของที่ดินต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการมีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมการเลี้ยงสุนัข เช่น สิทธิในการยิงสุนัขดุร้าย กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตเลี้ยงสุนัข และกฎหมายเกี่ยวกับสายจูงสุนัข (Leash laws) เป็นต้น^๑ ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์นั้น การจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศอังกฤษ ช่วงปี ค.ศ. ๑๗๙๖ จากแนวคิดที่ว่าสุนัขที่ใช้เล่นกีฬานั้นจัดเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย จึงมีการจัดเก็บภาษีประเภทสิ่งฟุ่มเฟือย (Luxury tax) ซึ่งต้องเสียภาษีปีละ ๕ ชิลลิง และคนจนสามารถเลี้ยงสุนัขที่ไม่ได้ใช้สำหรับเล่นกีฬาได้ ๑ ตัว โดยไม่ต้องเสียภาษีใด ๆ ต่อมาประเทศอังกฤษได้ยกเลิกการจัดเก็บภาษีดังกล่าวในปี ค.ศ. ๑๙๘๘^๒

* บทความประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑Jöchle W. and J Am Vet Med Assoc, “Pet population control in Europe”, หน้า ๑๒๒๕. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗, จาก <https://avmajournals.avma.org/view/journals/javma/198/7/javma.1991.198.07.1225.xml>

^๒Katja Hoyer, “Why are Germany happy to continue paying a dog tax?”. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗, จาก <https://www.spectator.co.uk/article/why-are-germans-happy-to-continue-paying-a-dog-tax/>

ในปี ค.ศ. ๑๘๑๐ อาณาจักรปรัสเซียเป็นรัฐที่มีการสื่อสารด้วยภาษาเยอรมนีเป็นกลุ่มแรกเริ่มที่มีการจัดเก็บภาษีสุนัขโดยถือเป็นภาษีสิ่งฟุ่มเฟือย จากแนวคิดที่ว่าบุคคลใดมีเงินเพียงพอที่จะเลี้ยงสุนัขได้ก็สามารถจ่ายภาษีได้เช่นกัน แต่ไม่ได้มีการจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงแมวแต่อย่างใด เพราะแมวเป็นสัตว์จำเป็นเพราะสามารถป้องกันหนูและสัตว์ฟันแทะได้ โดยประเทศเยอรมนีได้มีการจัดเก็บภาษีดังกล่าวเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม หลายประเทศในทวีปยุโรปได้มีการยกเลิกการจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขแล้ว โดยเดนมาร์กได้ยกเลิกในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ประเทศฝรั่งเศสยกเลิกในปี ค.ศ. ๑๙๗๙ และประเทศสวีเดนยกเลิกในปี ค.ศ. ๑๙๙๕ ตามมาด้วยเบลเยียม สเปน อิตาลี กรีซ และประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ ประเทศที่มีการสื่อสารด้วยภาษาเยอรมนีอย่างออสเตรียและสวิตเซอร์แลนด์นั้นยังคงมีการเก็บภาษีดังกล่าวอยู่

เจตนารมณ์ของการจัดเก็บภาษีการเลี้ยงสุนัขในปัจจุบันของประเทศเยอรมนีอาศัยเหตุผลทางสังคมที่ว่าเนื่องจากสุนัขขบถภายในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งจะต้องทำความสะอาดโดยหน่วยงานท้องถิ่นและมีการจัดหางักขะสำรอง จึงมีความจำเป็นเพื่อนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารท้องถิ่นเพื่อความสะอาดของพื้นที่สาธารณะ^๓ และเป้าหมายหลักของภาษีดังกล่าว คือ การบรรลู่วัตถุประสงค์ด้านกฎระเบียบ เช่น การจำกัดจำนวนสุนัขภายในเมืองต่าง ๆ ของประเทศ นอกจากนี้ รายได้ดังกล่าวจะถูกนำไปใช้สำหรับโครงการและงานต่าง ๆ ของเทศบาลท้องถิ่น กล่าวคือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการภายในท้องถิ่น และความประสงค์อื่น ๆ ของชุมชน^๔

การกำหนดอัตราภาษีสัตว์เลี้ยงนั้นอยู่ภายใต้เขตอำนาจของแต่ละรัฐ กฎหมายภาษีดังกล่าวนี้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติภาษีสัตว์เลี้ยง หรือ Pet Tax Act (Hundesteuergesetze) และพระราชบัญญัติค่าธรรมเนียมเทศบาล หรือ Brandenburg Municipal Charges Act (Kommunalabgabengesetze) ของแต่ละรัฐ เทศบาลแต่ละแห่งสามารถใช้ดุลยพินิจได้ว่าจะเก็บภาษีสุนัขหรือไม่และเก็บเท่าใดภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายของรัฐกำหนด^๕ โดยมีสาระสำคัญของการเสียภาษี ดังนี้

ก. ผู้เสียภาษี

บทนิยามของผู้เสียภาษีนั้นแตกต่างกันไปตามกฎหมายที่ออกโดยเทศบาลท้องถิ่นของรัฐนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น รัฐ Schleswig-Holstein กำหนดบทนิยาม กล่าวคือ ผู้เสียภาษี คือ เจ้าของสุนัขที่ไม่ได้กระทำในลักษณะชั่วคราว โดยเป็นบุคคลที่ไม่เพียงแต่ตัดสินใจในการดูแล การใช้สุนัข การควบคุม (มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับสุนัข) ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ตามความสนใจของตน ผู้ที่ใช้ประโยชน์ทั่วไปและสังเกตเห็นถึงคุณค่าของสัตว์ และผู้ที่รับความเสี่ยงจากการสูญเสียสัตว์^๖

^๓อ้างอิงแล้วเชิงอรรถที่ ๒

^๔“Welcome Center Germany, “Pet Tax (Hundesteuer) in Germany: Unraveling the Costs and Regulations” .

สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗, จาก <https://www.welcome-center-germany.com/post/pet-tax-hundesteuer-in-germany>

^๕อ้างอิงแล้วเชิงอรรถที่ ๔

^๖“Dogs: Dog tax”. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗, จาก <https://zufish.schleswig-holstein.de/en/detail?areald=18661&pstld=8966636&ould=&infotype=0>

โดยเจ้าของสุนัขจะต้องลงทะเบียนเพื่อการจดทะเบียนภาษีสัตว์เลี้ยง ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้^๗

- ๑) เจ้าของสุนัขต้องลงทะเบียนสุนัขเพื่อการเสียภาษีสัตว์เลี้ยงภายใน ๓ เดือน หลังจากที่สุนัขเกิด สำหรับสุนัขที่โตแล้วนั้น จะต้องลงทะเบียนภายใน ๒-๔ สัปดาห์ ภายหลังจากการเป็นเจ้าของ กระบวนการดังกล่าวดำเนินการโดยเทศบาลท้องถิ่นที่อยู่อาศัยนั้น ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้
  - ๒) ข้อมูลระบุตัวตนของเจ้าของสุนัข (เช่น ใบอนุญาตขับขี่ หรือหนังสือเดินทาง)
  - ๓) ข้อมูลส่วนตัวรวมถึงที่อยู่ของเจ้าของสุนัข
  - ๔) รายละเอียดเกี่ยวกับสุนัข เช่น วันเกิด วันที่ซื้อ สายพันธุ์ และหมายเลขประจำตัว
  - ๕) หมายเลขป้ายภาษีสุนัข (ถ้ามี)

หากเจ้าของสุนัขย้ายไปอาศัยในพื้นที่ใหม่ในประเทศเยอรมนีจะต้องแจ้งให้เทศบาลท้องถิ่นเดิมนี้ทราบถึงการย้ายออกของสุนัขของตนด้วย

ก. ตัวอย่างอัตราการจดทะเบียนภาษีการเลี้ยงสุนัขภายในรัฐต่างๆของประเทศเยอรมนี^๘

รัฐ	อัตราภาษี
Baden-Württemberg	สุนัขตัวแรก : ๑๐๘ ยูโร สุนัขตัวที่สอง : ๒๑๖ ยูโร สุนัขเพิ่มเติม : ๒๑๖ ยูโร
Bavaria	สุนัขตัวแรก : ๑๐๐ ยูโร สุนัขตัวที่สอง : ๑๐๐ ยูโร สุนัขเพิ่มเติม : ๑๐๐ ยูโร
Hamburg	อัตราคงที่ ๙๐ ยูโร
North Rhine-Westphalia	สุนัขตัวแรก : ๙๖ ยูโร สุนัขตัวที่สอง : ๑๕๐ ยูโร สุนัขเพิ่มเติม : ๑๘๐ ยูโร

ข. การลดหย่อนและหักภาษี^๙

การลดหย่อนภาษีมีได้แต่เฉพาะสุนัขที่ใช้สำหรับงานเฉพาะ เช่น สุนัขนำทางคนตาบอด สุนัขบำบัด สุนัขต้อนฝูง สุนัขกู้ภัย และสุนัขตำรวจหรือสุนัขตรวจจับยาเสพติด อาจมีสิทธิได้รับส่วนลดหรือยกเว้นภาษีขึ้นอยู่กับกฎหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนี้ เทศบาลบางแห่งอาจยกเว้นภาษีหากมีการอุปถัมภ์สุนัขจากสถานสงเคราะห์สัตว์ หรือหากเลี้ยงสุนัขไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการเพาะพันธุ์

อย่างไรก็ดี เจ้าของสุนัขไม่อาจนำการเสียภาษีดังกล่าวมาหักเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการเสียภาษีเงินได้ของตนได้

^๗อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๔

^๘อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๔

^๙อ้างแล้วเชิงอรรถที่ ๔

ปัจจุบันประเทศเยอรมนีเป็นประเทศที่ยังคงมีการจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขภายในทวีปยุโรป ซึ่งการจัดเก็บภาษีดังกล่าวสามารถสร้างรายได้ให้แก่ภาครัฐตลอดมา โดยสร้างรายได้เกือบ ๖๐๐ ล้านยูโร ในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖ จากปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ทั้งนี้ รายได้ยังคงมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กล่าวคือ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๑ ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๓ - ๒๐๒๓^{๑๐}

บทสรุป

การจัดเก็บภาษีจากการเลี้ยงสุนัขของประเทศเยอรมนีนั้นเป็นตัวอย่างที่ภาครัฐใช้กลไกทางภาษี ในการควบคุมพฤติกรรมการเลี้ยงสัตว์ของบุคคลภายในรัฐ กล่าวคือ เพื่อเป็นการจำกัดปริมาณของสัตว์เลี้ยง และนำมาเป็นค่าใช้จ่ายสาธารณสุขเพื่อการบริหารจัดการด้านความสะอาดของสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังกล่าวได้ว่าเป็นภาษีที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ภาครัฐอีกรูปแบบหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในกิจการสาธารณสุขประโยชน์อื่น ๆ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาประเทศต่อไปได้

*****

---

^{๑๐} Cord Magazine, “Dog Tax Brings Increasing Revenue for Germany Year by Year” . สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗, จากสืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗, จาก <https://cordmagazine.com/world-news/dog-tax-brings-increasing-revenue-for-germany-year-by-year/>